

30.6.2024 6. helluntain jälkeinen sunnuntai

Päivän epistola

”Meillä on saamamme armon mukaan erilaisia armolahjoja. Se, jolla on profetoimisen lahja, käyttäköön sitä sen mukaan kuin hänellä on uskoa. Palvelustehtävän saanut palvelkoon, opetustehtävän saanut opettakoon, rohkaisemisen lahjan saanut rohkaiskoon. Joka antaa omastaan, antakoon pyyteettömästi; joka johtaa; johtakoon tarmokkaasti; joka auttaa köyhiä, auttakoon iloisin mielin. Olkoon rakkautenne vilpitöntä. Vihatkaa pahaa, pysykää kiinni hyvässä. Osoittakaa toisillenne lämmintä veljesrakkautta, kunnioittakaa kilvan toistanne. Älkää olko veltoja, olkaa innokkaita, palakoon teissä Hengen tuli, palvelkaa Herraa. Toivokaa ja iloitkaa, ahdingossa olkaa kestäviä, rukoilkaa hellittämättä. Auttakaa puutteessa olevia pyhiä, osoittakaa vieraanvaraisuutta. Siunatkaa niitä, jotka teitä vainoavat, siunatkaa älkääkää kirotko.” (Room. 12: 6 – 14)

Erilaiset armon lahjat, jotka Henki on antanut kristityille uskon tuloksena, olisi käytettävä yhteisön hyväksi. Kaikilla tässä luetelluilla armolahjoilla on yhteisöllinen merkitys. Profetoiminen tarkoittaa opetusta tai saarnaa, joka innostaa tai motivoi kuulijaa, vaikuttaa häneen. ”Käyttäköön sen mukaan kuin hänellä on uskoa” on tässä yhteydessä ymmärrettävä uskona Kristukseen, joka on kristillisen uskon keskus.

Toisena mainitaan palvelutehtävä. Se ei tarkoittane tässä yhteydessä sitä diakonin tehtävää, jonka me yhdistämme jumalanpalvelukseen, vaan kristillisen hyväntekeväisyyden hallintoa ja käytännön toteutusta. Kolmantena mainitaan kristillisen uskon opettaminen, joka on erotettava saarnaamisesta ja palvelusta. Neljäntenä mainittu rohkaiseminen on toimimista hengellisenä ohjaajana. Viidentenä on auttaminen, joka on tehtävä pyyteettömästi, siis ilman julkisuutta. Kyseessä on yksityinen auttaminen. Kuudes on seurakunnan johtaminen. Laatikohan Paavali listan jonkinlaisessa tärkeysjärjestyksessä? Jos näin on, niin seurakunnan johtajan paikka kannattaa huomioida tässä listassa. Seitsemäs armon lahja on auttaminen, jota on tehtävä iloisin mielin. Tässä auttamisen määrä ei ole niin tärkeä kuin sen tekeminen ilolla.

Paavali siirtyy käsittelemään rakkautta, sen on oltava vilpitöntä. Hän jatkaa rakkauden määrittelyä antaen erilaisia käytännön esimerkkejä. ”Lämmin veljesrakkaus” on vilpitöntä laupeudentyötä kaikkia seurakunnan jäseniä kohtaan. Suhtautuminen toiseen seurakunnan jäseneseen tulee olla kunnioittava. Herran palveleminen motivoi kristityn käytöstä. Tässä kohdassa ”Auttakaa puutteessa olevia pyhiä” on apostoli Paavalin vihje Rooman seurakunnan jäsenille, että he voisivat auttaa

Jerusalemien seurakunnan jäseniä.

”Siunatkaa niitä, jotka teitä vainoavat” kumpuaa Jeesuksen opetuksesta (Matt. 5: 44, Luuk. 6: 27 – 28). Tämä lienee yleinen kehoitus, sillä kirjeen kirjoittamisen aikana Rooman kristittyjä ei uhannut mikään erityinen vaara.

Päivän evankeliumi

”Jeesus astui veneeseen, meni järven yli ja tuli kotikaupunkiinsa. Siellä ihmiset toivat hänen luokseen halvaantuneen, joka makasi vuoteella. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, hän sanoi halvaantuneelle: ” Ole rohkealla mielellä, poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi. ” Jotkut lainopettajat sanoivat silloin itseksensä: ”Tuohan herjaa Jumalaa.” Mutta Jeesus näki, mitä he ajattelivat, ja sanoi: ”Miksi teillä on pahoja ajatuksia sydämessänne? Kumpi on helpompaa, sanoa: ”Sinun syntisi annetaan anteeksi”, vai sanoa: ”Nouse ja kävele”? Mutta jotta te tietäisitte, että Ihmisen Pojalla on valta antaa maan päällä syntejä anteeksi” - hän puhui nyt halvaantuneelle - ”nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi.” Silloin mies nousi ja lähti kotiinsa. Tämän nähdessään kansa pelästyi ja ylisti Jumalaa, joka oli antanut ihmisille sellaisen vallan.” (Matt. 9: 1 – 8)

Sama kertomus löytyy Markukselta (Mark. 2: 1 – 12) sekä Luukkaalta (Luuk. 5: 17 – 26). Markuksen teksti on Matteusta laajempi sisältäen kaksi kertomusta, jossa parantamiskertomuksen sisällä on kertomus syntien anteeksiantamisesta. Tämä johtuu joko Markuksen tavasta tehdä kertomuksia ”kerroksittain” tai sitten siitä, että alkuperäiseen kirjalliseen kertomukseen on lisätty suullista perintötietoa. Matteus on supistanut kertomusta ja sulattanut kaksi kertomusta enemmän yhteen.

”Tuli kotikaupunkiinsa” merkitsee tässä vaiheessa Kapernaumia. Jeesus syntyi Betlehemissä ja eli lapsuutensa Nasaretissa. Galilean toiminta-ajan keskuspaikka oli Kapernaum. Markus mainitsee, että halvaantunutta kantoi neljä miestä. He kuljettivat halvaantuneen katolle, purkivat siitä osan ja laskivat halvaantuneen Jeesuksen luo.

”Kun Jeesus näki heidän uskonsa voi viitata joko kantajien uskoon tai halvaantuneen uskoon. Tällöin Jeesus sanoi halvaantuneelle: ”sinun syntisi annetaan anteeksi.” Lainopettajat pitivät tätä Jumalan herjaamisena. Osoittaakseen, että Hän voi antaa syntejä anteeksi, Jeesus nyt paransi halvaantuneen. Osoittaakseen parantumisen todellisuuden Hän käskei miestä kantamaan vuoteensa.

Tässä kertomuksessa Jeesuksen vastustajina ovat kirjanoppineet, jotka pitivät syntien anteeksi antamista Jumalan herjaamisena. Vaikka tämä ei kuulu tekstiimme, niin vähän myöhemmin Matteus kertoo, kuinka Jeesuksen vastustajiksi tulivat fariseukset, jotka kritisoivat sitä, että Jeesus söi syntisten kanssa. Ja vielä vähän myöhemmin Jeesusta kritisoivat Johanneksen opetuslapset siitä, että Jeesuksen opetuslapset eivät paastoa. Tällä tavoin Matteus antoi kokonaiskuvan niistä, jotka tässä vaiheessa olivat Jeesuksen vastustajia.

Kirjanoppineiden kritiikki siitä, että Jeesus antoi syntejä anteeksi, on inhimillisesti katsoen oikeutettua. Syntien anteeksianto kuului Jumalalle. Se voitiin toteuttaa myös jumalanpalvelustoimituksen eli uhrien kautta. Tällöin papisto oli se, joka kontrolloi syntien anteeksi antamista. Tämän takia papistolla ja yleensä Jerusalemin temppelillä oli kontrolli koko kansaan nähden. Jeesus toiminnallaan uhkasi tämän kontrollivallan menettämistä ja lisäksi antamalla syntejä anteeksi ilman temppelipapiston oikeuksia asettui Jumalan asemaan. Kirjanoppineet eivät tunnustaneet Jeesusta Jumalan Pojaksi. Siksi heidän silmissään tapahtui Jumalan herjaaminen. Tämä oli myös se syy, miksi suuri neuvosto tuomitsi Jeesuksen kuolemaan (Matt. 26: 65).

”Kumpi on helpompaa, sanoa: ”Sinun syntisi annetaan anteeksi”, vai sanoa: ”Nouse ja kävele.” Kysymys on hämmentävä. Ulkopuoliselle näyttää, että syntien anteeksi antaminen on helpompaa, sillä siitä ei jää mitään näkyvää jälkeä. Sanoa ”Nouse ja kävele” on tässä tilanteessa vaikeampaa, sillä vain Jumala voi sen tehdä. Tulokset ovat heti näkyvissä, sillä jos henkilö ei kävele, käskijän sanat ovat voimattomia.

Markuksen evankeliumissa ihmiset ovat hämmästyksissään ihmeestä. Matteuksella tilanne on toinen. He ovat hämmästyksissään siitä, että Jeesus Ihmisen Poikana (jae 6) voi antaa syntejä anteeksi. Matteuksen tekstin taustalla ovat hänen perustamansa seurakunnat. Hän haluaa osoittaa Kirkon auktoriteetin perustuvan Jeesuksen toimintaan. Syntien anteeksiantohan annettiin apostoleille. Kirkossa ja Kirkon kautta toimii Jeesuksen arvovalta.